

аналітичної інформації, він являється невід'ємним елементом механізму управління діяльністю підприємства в цілому та фінансовою діяльністю зокрема, що забезпечує прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Список використаних джерел

1. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ М-ва фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
2. Терещенко О.О. навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2003. 554 с.
3. Фінансовий аналіз: навч. посіб. за заг. ред. Школьник І.О. Київ: «Центр учбової літератури», 2016. 368с.

***Євтушенко Наталія Олександрівна,**
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту;*

Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій

СВІТОВИЙ БАНК ЯК КЛЮЧОВИЙ ПАРТНЕР У ВІДНОВЛЕННІ УКРАЇНИ ПІСЛЯ ВІЙНИ

Сьогодні Україна переживає економічну та гуманітарну кризу. Вторгнення росії в Україну має серйозні наслідки, оскільки продовжує і надалі завдавати значних збитків різним сферам соціального та економічного життя не лише нашої країни, але й в цілому світовій економіці. Наразі кількість українських громадян, які вимушено виїхали у ролі біженців до країн Європейського Союзу наближається до 8 млн людей, тобто кожен п'ятий громадянин України виїхав закордон. Крім того, суттєво зріс рівень бідності населення країни, ця цифра орієнтовно сягає 24%, тобто за межею бідності опинилося 7 млн громадян України.

Оперативні потреби України у відновленні й реконструкції країни вражають. За даними Ukraine Support Tracker, яка з 24 лютого 2022 року відстежує масштаби міжнародної допомоги, 237,9 млрд. Євро допомоги було затверджено для України з початку війни (рис. 1) [1].

За результатами аналізу обсягів фінансової, військової та гуманітарної допомоги встановлено, що країни-донори по-різному ставляться до передачі цієї допомоги Україні. За орієнтовними оцінками, половину від загальної суми коштів, які отримала Україна, складає фінансова допомога, в свою чергу, третина ресурсів припадає на військову допомогу, а решта ресурсів – гуманітарна допомога. Так основна частка фінансової допомоги припала на Інституції ЄС (77,1 млрд. Євро) та США (23,9 млрд. Євро), що склало відповідно 60,8% та 18,9% від загальної суми фінансування. Лідером за обсягами військової допомоги є США. Обсяг військової допомоги Україні становив 44,4% від загальної суми. Окрім США та інституцій ЄС до списку країн-донорів увійшли 40 країн, у тому числі: Австралія, Велика Британія,

Індія, Канада, Нова Зеландія, Норвегія, Південна Корея, Тайвань, Туреччина, Швейцарія, Японія та інші.

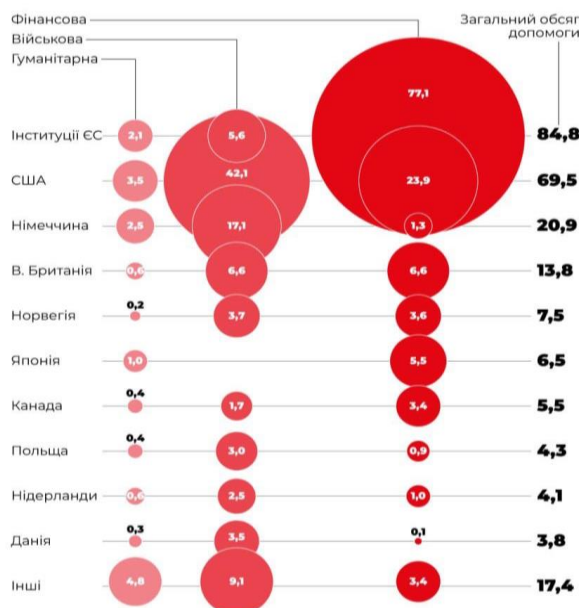

Рис. 1. Погоджена допомога Україні з початку повномасштабної війни, млрд. Євро [1]

Однак в умовах повномасштабної війни громадяни та бізнес України продовжують переживати постійні збитки та руйнування. Втрати, що є наслідками військових дій, стосуються не лише оборонно-енергетичної чи стратегічної сфер, а й ще руйнують культурно-релігійну спадщину, цивільну інфраструктуру та цілі міста і села. У 2023 році необхідність України у фінансових ресурсах для покриття критично значимих економічних і капітальних витрат склала 11 млрд. доларів США. Найбільш значні потреби виявлено у: транспортному секторі 22%; житловому секторі 17%; енергетичному секторі 11%; секторі соціального захисту 10%; секторі боротьби з вибухонебезпечними речовинами 9%; секторі сільського господарства 7%.

Завдяки внескам країн-донорів станом на 25 вересня 2023 року Світовий банк уже мобілізував майже 38 мільярдів доларів США українського потрібного фінансування. З метою подальшого відновлення країни Світовий банк оголосив про створення багатостороннього цільового фонду для підтримки керівництва України у реалізації заходів задля забезпечення критично значимих потреб держави, зокрема, цільовий фонд підтримки, відновлення, відбудови та реформування України (URTF). Основна мета цільового фонду URTF – забезпечити скоординований механізм фінансування та підтримки діяльності уряду України в частині виконання державою своїх функцій та надання адмінпослуг, реалізацію заходів щодо допомоги населенню, а також з ціллю допомоги у плануванні та здійсненні відбудови та реформування економіки України [3].

Діяльність цільового фонду URTF організовано за двома напрямками [3]:

– підтримка Уряду України у збереженні його адміністративного потенціалу в частині надання послуг і проведення заходів з допомоги в надзвичайних ситуаціях;

– планування та реалізація програми відновлення, стійкої відбудови та реформування України.

Цільовий фонд URTF діятиме як частина загального Фонду мультидонорських ресурсів для функціонування інституцій та інфраструктури України, який є складовою значно ширшої підтримки України в міжнародному просторі, що координується Світовим банком. Початкова загальна сума фонду становить 250 мільйонів доларів США. Установчий внесок сформовано у тому числі від урядів Швейцарії, Австрії, Ісландії, Литви, Нідерландів, Норвегії, Швеції.

Стратегічне управління діяльністю цільового фонду URTF забезпечує Рада партнерів, до складу якої входять (як члени) країни-партнери з розвитку, і яку очолюють (як співголови) Світовий банк і Україна. Сьогодні цільовий фонд URTF фінансує рамкові проекти – підтримувані Світовим Банком екстрені операції, які мобілізують ресурси партнерів за допомогою інноваційного і гнучкого планування. Ці проекти розроблені таким чином, що їх можна адаптувати до подій на місцях та масштабувати для інтеграції додаткового фінансування, забезпечуючи швидкий результат та швидку виплату коштів [3].

Цільовий фонд URTF надає в Україні фінансову підтримку у межах рамкових проектів, які наведені ну табл. 1.

Таблиця 1

Рамкові проекти Цільового фонду URTF на відновлення України

Рамковий проект	Мета проекту	Потреби у фінансуванні
Проект «Відновлення основної логістичної інфраструктури та приєднання до мережі (RELINC)»	Забезпечити реалізацію заходів з ціллю пом'якшити вплив руйнування транспортної інфраструктури на населення та економіку України.	585 млн дол. США
Проект з відновлення енергетичних ресурсів та підготовки до зими	Забезпечити можливості щодо відновлення основних енергетичних послуг в Україні.	500 млн дол. США
Проект «Зміцнення системи охорони здоров'я та збереження життя (HEAL)»	Відновити та спростити доступ до життєво важливих послуг, пов'язаних із реабілітацією та психічним здоров'ям. Вирішувати за надзвичайних обставин термінові потреби у наданні медичних послуг та забезпечувати їх фінансування.	500 млн дол. США
Проект «Ремонт житла для відновлення прав і можливостей людей (HOPE)»	Підтримати постраждалі домогосподарства у відновленні житлового фонду шляхом ремонту пошкодженого житла; підтримка уряду у проведенні ключових реформ у сфері кліматичної політики.	800 млн дол. США
Екстрений проект з інклюзивної підтримки відновлення сільського господарства України (ARISE)	Підтримати інклюзивне сільськогосподарське виробництво та забезпечити можливості вчасно та ефективно реагувати на надзвичайні та кризові ситуації.	550 млн дол. США

Джерело: складено автором за даними [2], [3]

З часом цільовий фонд URTF забезпечить додаткові способи підтримки відповідно до політики та процедур Світового банку, а саме [3]:

– фінансування інвестиційних проектів – з ціллю забезпечення важливої фінансової підтримки та проведення експертизи щодо розвитку окремих секторів;

– фінансування політики розвитку – для бюджетної підтримки та реформ;

– програми, орієнтовані на результати – для підвищення потенціалу державного сектору України;

– техніко-аналітичну допомогу – для планування, підготовки інвестицій і т.д.

Таким чином, особливе значення для України наразі має підтримка Світового банку, оскільки національна фінансова система опинилася в ситуації, коли через повномасштабні воєнні дії суттєвого скорочення зазнала дохідна частина її державного бюджету на фоні необхідності забезпечення всіх пріоритетних видатків. Саме тому співпраця України зі світовим банком в рамках Цільового фонду підтримки, відновлення, відбудови та реформування України дає можливість максимально ефективно спрямувати необхідне фінансування на найбільш значимі та нагальні потреби України.

Список використаних джерел

1. 237,9 млрд. Євро допомоги було затверджено для України з початку війни. *Ukraine Support Tracker*. URL: <https://www.liga.net/tag/ukraine-support-tracker>
2. Мінагрополітики та IFC запуснуть програму пільгового кредитування аграріїв на \$1 мільярд. *УКРІНФОРМ. Мультимедійна платформа іномовлення України*. URL: <http://surl.li/lqyfe>
3. Ukraine Support, Restoration, Reconstruction and Reform Trust Fund (URTF). *The World Bank*. URL: <https://www.worldbank.org/uk/programs/urtf/overview>

Колісніченко Пауліна,

кандидат економічних наук,

віце-ректор ВШТІП Академія Прикладних Наук

(м. Познань, Республіка Польща);

Чуницька Ірина Іванівна,

доктор економічних наук, професор,

професор кафедри фінансових ринків та технологій;

Державний податковий університет

МЕХАНІЗМ ТА ПРИНЦИПИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

У контексті розвитку процесів глобалізації, інтеграції національної економіки у світовий фінансовий простір, в умовах воєнного стану питання забезпечення фінансової безпеки України стає все більш актуальним. Вона являє собою особливий рівень захищеності усіх фінансових інтересів держави, зокрема стан, що характеризується стійкістю до різноманітних